

Sumari

1. Per què cal anar a veure *T'estimo si he begut* amb els vostres alumnes

2. Propostes de treball prèvies a la funció de teatre

2.1. L'origen de l'obra

- Sinopsi de l'obra
- L'autora
- Activitats d'aprenentatge

2.2. El context social

- La societat líquida: un món canviant que no para de canviar
- Activitats d'aprenentatge

2.3. El context artístic

- Alguns comentaris sobre el muntatge de l'obra d'Empar Moliner
- Activitats d'aprenentatge

2.4. Punts d'atenció per entendre millor l'obra

3. Propostes de treball posteriors a la funció de teatre

3.1. Exercicis sobre el contingut literal de l'obra

3.2. Activitats entorn del text i l'escenografia

3.3. Activitats sobre el contingut temàtic de l'obra

4. Annexos:

4.1. Objectius didàctics

4.2. Continguts d'aprenentatge

4.3. Taula sobre les competències clau educatives treballades

1. Per què cal anar a veure *T'estimo si he begut* amb els vostres alumnes

L'obra *T'estimo si he begut* és una adaptació teatral d'un recull de contes d'Empar Moliner. Amb aquest mateix títol, l'any 2004 l'autora va publicar un llibre que aplegava tretze relats. Posteriorment se n'han fet diverses reedicions, l'última de les quals és del febrer de 2020, un llibre que aplega, però, una recopilació d'alguns dels contes que havien estat publicats anteriorment en diferents reculls (*T'estimo si he begut*, *No hi ha terceres persones* i *Tot això ho faig perquè tinc molta por*). La permanència d'aquests relats entre el públic lector és, sens dubte, un indicador de la vigència de la seva obra, valor que és més destacable encara si és té present el caràcter efímer de moltes de les publicacions que transiten pels prestatges de les llibreries.

L'adaptació teatral ha estat escrita per la mateixa autora, tot un exercici de transferència literària entre els textos narratius originals i els textos dialogats que exigeix la representació dramàtica. El guió teatral manté la força expressiva i el to incisiu dels relats de procedència. La major part dels contes escenificats són una tria extreta de les tretze històries integrants de l'obra publicada el 2004, abans referida, si bé n'hi ha tres que provenen d'altres reculls literaris de l'autora. Val a dir que tot plegat s'emmarca en un context teatral —una sala de bingo— amb uns personatges que fan de conductors i enllaç de les diverses històries representades i que fent aquesta funció articuladora de l'obra creen alhora un “relat que explica els relats”, que posa de manifest els elements que actuen com a denominador comú de tota la galeria de personatges que entren en escena. Les pulsions humanes, les contradiccions, els anhels, el pes de les idees i valors socialment vigents, la reproducció de comportaments i actituds de sempre, l'impacte emocional del pas del temps, l'aliança amb estils de vida de pretesa modernitat... són alguns dels materials amb què es construeixen els personatges.

El títol és tota una declaració de principis. Empar Moliner ha explicat en alguna ocasió que està inspirat en les lletres de dues cançons. D'una banda el conjunt musical de rap Bloodhound Gang té una peça intitolada *You're pretty when I'm drunk* (*Ets bonica quan vaig begut*). De l'altra, el grup Zebrahead, a la cançó *Playmate of the year*, referint-se a una noia diu “*even pretty without beer*” (*bonica fins i tot sense cervesa*), que és justament el contrari del que es diu en la cançó dels Bloodhound Gang. En qualsevol cas, tot i fer afirmacions contràries, les dues frases musicals palesen que l'enamorament, la idealització de l'altre, és una qüestió sovint sotmesa a un estat d'eufòria i al·lucinació que freqüentment esdevé volàtil. Perquè els sentiments i les emocions tenen rebotiga i allà, amagats de la primera mirada, hi podem trobar els plecs obscurs de l'ànima humana.

T'estimo si he begut parla de la nostra realitat quotidiana. Els personatges que hi surten són gent corrent, homes i dones de la postmodernitat occidental, del món global, de l'ampli espectre de la classe mitjana. Són els adults amb qui se les heuen els nostres joves, el vostre alumnat. Els adults, els seus neguits i les seves xacres, són, de fet, els qui governen el món dels adolescents, de les generacions més joves. La contestació i l'afany d'autoafirmació propis de la joventut tenen al davant les conductes i els valors de la gent adulta. Per això l'exploració de l'univers dels majors d'edat interessa també els que encara no han fet els divuit. Perquè els joves, els vostres alumnes, hi poden reconèixer i identificar allò que tenen a prop també en les seves vivències i contactes amb els adults que fixen o refermen les normes socials. Perquè els adults no són de pedra picada,

perquè tenen febleses i, malgrat l'aparent fortalesa de les seves conviccions, són éssers vulnerables. Perquè la realitat no és fàcil per ningú i sota la capa dels principis absoluts s'hi amaga la complexitat de la naturalesa humana. Per tot això, *T'estimo si has begut* interessarà el vostre alumnat. Descobrir un món adult menys categòric és també incitar a la reflexió i al pensament crític dels més joves. L'escenificació de la sala de bingo que acull la representació de tots els relats de l'obra simbolitza l'atzar que ens governa i determina les nostres vides adultes, una gran metàfora que despulla homes i dones, també als ulls del públic més jove. Acompanyeu, doncs, els vostres alumnes al teatre i deixeu que explorin la realitat propera i familiar del món dels adults que els envolten.

Sis cançons acomboien de forma intercalada les diverses escenes i atorguen a l'obra una dimensió musical. El missatge i el ritme narratiu de la funció teatral es reforcen amb les lletres d'aquestes composicions musicals, que creen, alhora, un clima escènic que accentua els motius temàtics al voltant dels quals esdevé l'acció dramàtica.

Pel que fa als recursos didàctics a l'entorn de *T'estimo si he begut* que en aquesta guia us oferim i d'acord amb la línia de tractament habitual dels nostres materials pedagògics, hem organitzat les propostes de treball en dos blocs:

- **Propostes prèvies a la funció de teatre**

Com fem habitualment amb tots els espectacles dramàtics, insistim sempre en què les propostes de treball prèvies a la funció de teatre són especialment rellevants, des d'un punt de vista didàctic. Es tracta que els vostres alumnes arribin a la sala de teatre amb condicions òptimes de recepció. Ens proposem que els vostres alumnes entenguin millor l'obra i que, en conseqüència, la gaudeixin plenament. Aconseguir aquest propòsit és, a més, contribuir a desvetllar entre els més joves el gust per les representacions teatrals. Que els satisfaci anar al teatre, que en valorin l'expressió cultural, que se sentin interpel·lats per les històries que s'hi expliquen.

Portem-los al teatre, sí, però portem-los-hi preparats.

- **Propostes posteriors a la funció de teatre**

Defugim penalitzar l'assistència a una funció teatral amb tota una càrrega d'activitats acadèmiques ingrates que arriben a posteriori. El propòsit essencial de la formulació d'activitats pensades per després de la funció és aprofundir, entre el vostre alumnat, la capacitat de comprensió de l'obra i el pensament crític. Procureu, doncs, que allò que proposeu als alumnes els faci sentir, els faci pensar, sempre, de forma gratificant. Que siguin activitats significatives, és a dir, que connectin amb allò que saben, amb allò que els inquieta, amb allò que viuen. Que tots plegats puguem treure més profit de l'espectacle teatral.

- **ESO i BAT**

El contingut d'aquesta obra la fa recomanable a noies i nois a partir dels 14 anys, és a dir, de 3r de l'ESO en endavant i no pas abans. Les temàtiques tractades i algunes

escenes de simulació sexual podrien sorprendre i desconcertar alumnes d'edats inferiors a les proposades.

Hem marcat amb les icones i les activitats que us proposem, segons estiguin pensades per als estudiants de secundària obligatòria o bé per als que ja fan batxillerat. En alguns casos veureu de costat ambdues etiquetes   ; vol dir que els elements que van a continuació poden ser útils o adaptables tant a la capacitat d'aprenentatge dels uns com dels altres.

D'altra banda, hem d'entendre que les activitats que no tenen una icona indicadora just al seu costat corresponen al nivell de l'última icona apareguda entre els exercicis anteriors.

Hi ha, a més, una quarta icona que identifica les propostes pensades per fer en **grup**, ja sigui treball per parelles, grup de treball reduït —quatre o cinc alumnes— o la totalitat del grup classe. Ens referim a la icona .

- **Objectius didàctics, continguts d'aprenentatge i competències clau educatives**

A la part final de la guia didàctica trobareu uns annexos que contenen una referència d'objectius didàctics i de continguts d'aprenentatge, a més de les taules que recullen les competències clau associades a cada una de les activitats proposades.

Quant als objectius i els continguts, us hem de fer notar que són formulacions que van més enllà dels objectius i continguts derivats estrictament de les activitats que us proposem al llarg de la guia. Aquests apartats contenen, doncs, les potencialitats didàctiques que el treball sobre l'obra de teatre permet i que no s'exhaureixen amb la realització de les activitats que nosaltres us proposem.

Per contra, les referències que fem de les competències clau a través de dues taules¹ estan vinculades exclusivament a les activitats proposades en aquesta guia. Les propostes formulades afecten matèries ben diverses, com ara la Llengua i la Literatura, la Música, l'Anglès, l'Educació Visual i Plàstica, la Filosofia... Aquest caràcter pluridisciplinar atorga al nostre plantejament didàctic un enfocament clarament transversal, la qual cosa confirma la concepció "competencial" d'aquesta guia didàctica.

¹ Una de les taules recull la referència a les activitats prèvies a la funció de teatre, i l'altra, la de les activitats posteriors a la visió de l'espectacle.

2. Propostes de treball prèvies a la funció de teatre

2.1. L'origen de l'obra

T'estimo si he begut es una estrena teatral. Es tracta d'un guió de nova factura basat en contes d'Empar Moliner. Tot i que els contes representats tenen en comú l'estil de l'autora i un univers temàtic com a rerefons, són peces independents que s'articulen a través d'una posada en escena que incorpora una sala de bingo i les noies que hi treballen, com a elements conductors de la seqüència encadenada dels diversos relats. La sala de bingo és l'atmosfera que aixopluga tota l'obra. La sala del joc d'atzar és, doncs, l'àmbit on es despleguen totes les històries amb la intervenció de les "bingueres", que fan de narradores i interpel·len els personatges. La mecànica del joc del bingo que està esdevenint-se a la sala s'entrecreu amb la representació de les diverses escenes. L'atzar, el desig de guanyar, és present als cartonets dels jugadors i també en les vides dels qui passen per escena i se'ns mostren tal com són.

- **Sinopsi de l'obra**

L'obra consta d'onze escenes, la primera i l'última de les quals no són escenificacions de contes sinó espais de contextualització. Les "bingueres", les noies que treballen al bingo, són les que enceten la funció teatral i també les que la tanquen. El bingo, com la vida, és un joc d'atzar. Les "bingueres" i una cançó a l'inici i una altra al final, obren i tanquen l'espectacle i li atorguen, d'aquesta manera, una estructura circular.

Escena 2 **SOMNI**

Un dels homes d'una parella gai somia que el seu company l'enganya amb un altre. Parlar sobre aquest somni desencadenarà tensió entre tots dos i, finalment, una baralla.

Escena 3 **EL TEMA DE L'ARTICLE**

Una articulista ha d'escriure el seu article diari. Li queden només un parell d'hores per a lliurar-lo i no sap sobre quin tema parlar. S'assabenta pel twitter de la mort d'un cuiner molt reconegut, de qui amb prou feina en sap res. Però farà veure que sí, que el coneixia i l'admirava. I el fet, la notícia d'aquesta mort, la salvarà de la urgència i del neguit d'haver de triar un tema per al seu article quotidià.

Escena 4 **LA VEU HUMANA**

Un home i una dona joves coincideixen en un sopar de feina. No es coneixen gaire perquè a la feina fan torns diferents. Intimen, s'agraden i s'emboiquen. Viuen una relació de petites complicitats que s'expressen en una manera particular de pronunciar algunes paraules i d'extrafer la veu. Amb el pas dels mesos, però, es deteriora la relació i es perdrà l'encant dels primers temps. En un nou sopar d'empresa, la dona seurrà per

atzar al costat del cap de departament. S'agradaran. Com abans, com si fos un "d'jà vu", una nova relació semblarà començar.

Escena 5 *DONA I CIUTAT*

Un fotoperiodista separat acut a una conferència feminista. Ha deixat la seva filla petita amb una cangur. Va a la conferència per raons professionals però amb la idea de conquerir una de les dones presents i aquella nit endur-se-la a casa. Ho aconsegueix: arriba a casa acompanyat d'una dona amb fermes principis feministes. Allà, l'escampall de joguines clarament sexistes de la filla farà que el fotoperiodista, per quedar bé i no passar per un carca masclista patriarcal, s'inventi que no té una filla sinó un fill amb orientacions femenines.

Escena 6 *ELS BENEFICIS DE LA LACTÀNCIA*

Les membres de Via Làctia, una associació en defensa de la lactància materna, organitzen una festa de la lactància que té com a propòsit batre un rècord Guinness. Un notari ha de certificar que s'han ajuntat més dones que mai per donar alhora el pit als seus fills.

Escena 7 *BULLYING*

Una mare i un pare denuncien a comissaria el *bullying* que pateix el seu fill a l'escola. El diàleg de la parella mentre expliquen el motiu de la denúncia ens informa de les circumstàncies que envolten la vida del seu fill, que ha intentat suïcidar-se prenent-se una capsa de vàliums.

Escena 8 *LA INVENCIO DE L'ASPIRINA*

Dues parelles estan sopant a Barcelona en un restaurant mexicà. La senyora Crespi s'avorreix solemnement. Per fer-se passar l'avorriment somia que l'home de l'altra parella és el seu marit. I des d'aleshores, la senyora Crespi enllaça somnis amb altres homes i dones que, en la fantasia, són amants o marits. Tenir aquestes fantasies és el remei que tot ho cura.

Escena 9 *CLASSE D'HIPOPRESSIUS*

Un grup de dones madures i un home d'edat similar fan sessions d'exercicis gimnàstics hipopressius. Les dones formen part de la categoria MILF (*Mother I'd Like to Fuck*). Elles somien relacions amb el monitor que els fa la classe, que és força més jove. L'home somia en una de les dones. Tant elles com ell viuen també en el somni les limitacions físiques que els imposa l'edat.

Escena 10 *FLORA CAMÍ*

Flora Camí té quaranta anys, treballa fent la neteja en un gimnàs, no té una parella estable i desitja fervorosament ser mare. De mutu acord, per no sentir-se sols, comparteix casa seva amb el Jesús, que no vol ser pare ni establir lligams de parella convencional ni familiars amb ningú. La Flora Camí es paga amb grans esforços una

reproducció assistida, sense èxit. Per això adopta un gos. Tenir el gos i haver augmentat de pes arran del tractament mèdic per ser mare l'empeny a córrer. Córrer cada cop distàncies més llargues fins a arribar a fer una maratón. Córrer l'allibera mentalment. Fins que una lesió que esdevé crònica l'obliga a renunciar a seguir corrent i, a partir d'aleshores, es veu forçada a una vida feta de rutines quotidianes sense més.

- **L'autora**

Empar Moliner (Santa Eulàlia de Ronçana, 1966) es va donar a conèixer com a escriptora amb el recull de relats *L'ensenyador de pisos que odiava els mims* (1999). L'any 2000 va guanyar el premi Josep Pla amb la novel·la *Feli, esthéticienne*, i el 2005, el Premi Lletra d'Or amb el recull de relats que ens ocupa: *T'estimo si he begut*. El 2010 va publicar un nou recull de relats amb el títol *No hi ha terceres persones*. La seva tasca literària ha conviscut des d'un l'inici amb les col·laboracions a diferents mitjans de comunicació, de ràdio, televisió i premsa escrita. Fruit d'aquesta dedicació periodística són els reculls d'articles *Busco senyor per amistar i el que sorgeixi* (2005) i *¿Desitja guardar els canvis?* (2006).

L'any 2012 va publicar la novel·la *La col·laboradora*, i el 2015, va obtenir el Premi Mercè Rodoreda amb *Tot això ho faig perquè tinc molta por*. La seva darrera obra publicada ha estat *De què fuges, qui et persegueix?* (2017), un llibre on l'autora explica el canvi vital que ha significat per a ella el fet de córrer: les sensacions, els personatges que troba, la primera maratón de Barcelona, la mítica de Nova York, les lesions, la disciplina física... Tota una filosofia de vida que desenvolupa en un relat emocionant i commovedor que va més enllà de l'esport.

El febrer de 2020 ha estat reeditada l'obra *T'estimo si he begut* en un volum que aplega tretze relats, que no són, però, els mateixos tretze que integraven la primera edició del 2004. Hi trobem aquí sis contes procedents del llibre *Tot això ho faig perquè tinc molta por* i el relat *La sessió de maquillatge*, publicat originàriament al llibre *No hi ha terceres persones*.

Actualment, Empar Moliner és col·laboradora habitual de Catalunya Ràdio, TV3 i el diari ARA.

• **Activitats d'aprenentatge**

ESO BAT

1. El títol de l'obra està inspirat, segons explica l'autora, en fragments de les lletres de dues cançons:

- Grup Bloodhound Gang. *You're pretty when I'm drunk, and I'm pretty fuckin' drunk*. **Ets bonica quan vaig begut i jo estic fotudament borratxo.**
- Grup Zebrahead. *...even pretty without beer*. **Bonica fins i tot sense cervesa.**

G

Les dues frases resulten aparentment contradictòries, però venen a dir que l'encaterinament amorós, l'enamorament, la idealització de l'altre, van associats a un estat d'eufòria, d'al·lucinació, com el que provoca la beguda.

La passió amorosa es dilueix, es volatilitza, si el nostre estat anímic és serè? Parleu-ne tots plegats.

2. L'obra escenifica una sala de bingo. Aquesta és la lletra de la primera cançó que interpreten les "bingueres", les noies que treballen a la sala:

Seieu. Aquí sempre hi ha lloc.
Comproveu que guixi el retolador.
Beveu. L'alcohol aquí es barat.
Còctels i gintònics que us faran mal de cap.
Creieu en la bona sort.
Si no hi creieu gaire
compreu més cartrons.
Seieu amb desconeguts
que també busquen premi.
Sigueu benvinguts.
Repartim la bona sort
només aquesta nit.
Deixeu guiar-vos per l'atzar.
Repartim la mala sort.
Només un de vosaltres
pot guanyar.

És un joc d'atzar!

ESO

Saps com funciona la mecànica del bingo? Esbrina-ho, si cal, i explica-ho breument.

ESO BAT

El bingo és un joc d'atzar. Fins a quin punt l'atzar determina les nostres vides?

Tens alguna experiència personal en què l'atzar hagi estat determinant? La pots explicar?

- G** 3. *T'estimo si he begut* comença amb l'obertura de la sala de bingo i acaba amb el seu tancament. Una escena d'inici i una escena de tancament que creen una estructura "entrepà", una estructura simètrica. Les altres nou escenes de l'obra són enmig i es despleguen des de la sala de bingo.
Una de les "bingueres" proclama al final:

Jugar al bingo de la vida és obligatori. No pots no fer-ho. Tots som ludòpates de la vida.

Què en penseu? La vida és com un bingo? Tots som ludòpates de la vida?
Esteu contents amb la sort que heu tingut fins ara a les vostres vides? Què trobeu a faltar? De què voldríeu prescindir?

- ESO** 4. Una de les escenes té com a tema central el *bullying*. Saps en què consisteix, el *bullying*? Ho pots explicar?
5. L'escena intitolada *Somni* parla de la discussió entre una parella gai com a conseqüència del somni que ha tingut un dels dos homes. Llegeix la sinopsi d'aquesta escena.

Et sembla que els somnis poden ser intuïtius o premonitoris? Fins a quin punt creus que els somnis expressen les nostres pors o els nostres desitjos?

Consideres que el fet que es tracti d'una parella gai i no d'una parella heterosexual pot condicionar el tipus de discussió que sorgeix? Per què?

- BAT** 6. Organitzeu-vos en grups de quatre persones. Repartiu-vos entre els grups les sinopsis de les nou escenes centrals de l'obra que podeu trobar uns quants paràgrafs més amunt en aquesta mateixa guia: cada grup tria un parell d'escenes, mireu d'entendre el que es diu i posteriorment ho expliqueu a la resta de la classe.

Tenint la informació que ara teniu, quina escena us sembla que us pot resultar més interessant? Per què?

- ESO** **BAT** 7. La representació de *T'estimo si he begut* inclou sis cançons que s'intercalen en les escenes. Creieu que aquest recurs escènic atorga a l'obra la categoria de musical? Raoneu la resposta.

G

G

8. *T'estimo si he begut* és un espectacle coproduït per tres companyies teatrals: Dagoll Dagom, La Brutal i T de Teatre.
Sabeu explicar què és una companyia teatral?
Coneixíeu aquestes companyies? Recordeu haver vist algun espectacle produït o representat per alguna d'elles?

2.2. El context social

- La societat líquida: un món canviant que no para de canviar

El prestigiós sociòleg Zygmunt Bauman va encunyar l'expressió "societat líquida" per referir-se a la dinàmica de les societats del món desenvolupat, caracteritzades pels canvis constants que experimenten a remolc de l'imparable revolució tecnològica i l'impacte de les noves tecnologies de la comunicació, el desenvolupament material i l'abundor de béns, el consumisme desfermat, la convivència i aiguabarreig de cultures i creences, i l'expressió d'expectatives individuals més enllà de la rigidesa de les normes socials tradicionals. La societat líquida no es defineix per uns valors únics, immutables i de consens ampli entre els membres d'una comunitat. Ans al contrari, la societat líquida no té un format tancat, estable, sinó que va adoptant les formes que les circumstàncies canviant li van oferint. Els individus responen als canvis, que afecten de ple els seus estils de vida, i s'hi adapten permanentment.

La reflexió de Bauman té a veure amb la idea de modernitat i postmodernitat. Les societats postindustrials, postmodernes, el que es coneix com la societat del coneixement i la comunicació, és també la societat dels valors mutants, de les creences personals obertes, flexibles; dels estils de vida basats més en la idea de llibertat personal que en la d'acomodament a models preconfigurats o rígids.

En aquest context social, res no sembla permanent. Les feines ja no són mai de per vida i els individus ja no pretenen que ho siguin, perquè sovint s'hi avantposen projectes personals extraprofessionals; la idea de família es diversifica i les relacions personals són més obertes que en les generacions anteriors; dones i homes aspiren a resoldre els seus neguits, les insatisfaccions més íntimes, des de l'exercici de la llibertat personal. I malgrat tot, perdura la condició humana i les contradiccions i sofriments que comporta.

Les dones i els homes postmoderns són igualment vulnerables. La parella gai que discuteix ho fa per la desconfiança que la pròpia relació genera, pel sentit de possessió i la gelosia, com possiblement ha passat sempre entre les parelles tradicionals pròpies de temps remots (escena 2). L'articulista que busca desesperadament i contra rellotge el tema del seu article diari es mou en un ambient de relacions socials on impera la hipocresia i la falsedat; l'aparença, la imatge que es vol transmetre, és el que el compta (escena 3). Allò que té d'únic, d'especial, d'irrepetible, una nova relació de parella esdevé al cap de poc el tedi i la desconexió emocional de tota la vida (escena 4). El revolucionari i transformador ideari de determinades actituds feministes es torna dogmatisme, imposició, rigidesa mental i curtesa de mires (escena 5). La lactància materna, la defensa del que és natural, autèntic, no ens lliura de voler fer-ne ostentació fent ús dels mecanismes propagandístics més antinatural, postissos i ficticis (escena 6). Defensem amb ungles i dents el respecte i la dignitat del nostre fill a qui fan *bullying*, mentre el sobreprotegim i menyspreem aquells que no formen part del nostre estatus social (escena 7). Ens pleguem als convencionalismes socials més íntims i

immediats, més quotidians, i renunciem a la realització del desig, tot alimentant secretament fantasies sublimadores (escena 8). Conreem el culte al cos, adobem l'engany del mite de l'eterna joventut sense acceptar les limitacions que l'envelliment comporta (escena 9). Responem amb fermesa a la crida de la naturalesa que ens empeny a la maternitat, ens sobreposem a l'adversitat, defugim el conformisme i l'acomodació a un rol preestablert pel modus vivendi imperant, i tot i així, la claudicació, la derrota, és el punt i final del nostre anhel íntim i rebel (escena 10).

Els humans del segle XXI, els humans de la postmodernitat, són alhora els hereus dels trets que han definit la condició humana al llarg de la història. Les seves vides, les seves actituds i comportaments, en donen testimoni.

- **Activitats d'aprenentatge**

ESO

9. Els personatges de *T'estimo si he begut* són gent corrent, persones extretes de la realitat social que vivim:

G

- ✓ La parella gai que discuteix
- ✓ La periodista que viu impregnada de la hipocresia social
- ✓ La parella heterosexual amb una relació íntima tan especial com efímera
- ✓ La feminista "matriarcal", impositiva, dogmàtica
- ✓ Les insubornables defensores de la lactància materna
- ✓ Els pares del nen que pateix *bullying*
- ✓ La dona insatisfeta, també sexualment
- ✓ Les dones madures que van al gimnàs i enyoren el seu cos jove
- ✓ La dona de la neteja que també té anhels

Si haguéssiu d'allargar la llista de "personatges corrents", quins hi posaríeu?

10. Creus que la teva vida d'adult serà molt semblant a la dels teus pares? Per què?

11. Quins comportaments o actituds dels adults que tens més a prop et desagraden més?
Per què?

Per contra, què és el que més admires dels adults amb qui més et relaciones?

BAT

12. Creus que el món que vivim és un món canviant? Com t'imagines que serà el món que tu viuràs d'aquí a deu anys?

G

13. Llegiu el text *La societat líquida: un món canviant que no para de canviar*.
Sabríeu explicar que s'entén per societat líquida?

Pel que coneixeu de la vida dels vostres avis, creieu que ells també van viure en una societat líquida? Raoneu la resposta.

14. “Les dones i els homes postmoderns són també vulnerables”, segons s’afirma en el text que has llegit. Hi estàs d’acord? Explica la resposta.

2.3. El context artístic

- **Alguns comentaris sobre el muntatge de l’obra d’Empar Moliner**

En el primer apartat d’aquesta guia ja hem fet referència a la transferència literària que comporta passar un text narratiu a un format de text dramàtic. I ja hem dit també que aquest treball gens fàcil ha estat dut a terme per la mateixa autora. Podeu jutjar vosaltres mateixos el resultat d’aquesta feina si compareu els textos originals narratius i el producte teatral resultant. De fet, més endavant us proposarem que els vostres alumnes facin la comparativa a partir de la lectura d’un dels contes quan ja n’hauran vist l’escenificació dramàtica.

La construcció de la proposta teatral incorpora, a més, altres elements dramàtics que articulen i cohesionen uns relats literaris independents entre ells, cada un dels quals té, per tant, vida pròpia. Es necessitava un fil conductor que unís tots els relats dins d’un mateix espectacle. La sala de bingo i les “bingueres” cusen tots els relats amb la idea de l’atzar que condiona permanentment la vida dels personatges. El bingo de la vida és el recinte on s’esdevenen les diverses situacions escenificades. Les “bingueres” condueixen el joc d’atzar i acompanyen els personatges en l’exhibició dels seus neguits.

La música, composta per Andreu Gallén, és un element escènic rellevant que aporta expressivitat sensorial i capacitat comunicativa a l’acció dramàtica. Com el mateix Gallén apunta, “la música per *T’estimo si he begut* està completament al servei d’un text irònic, mordaç i fresc. Un text que ens interpel·la com a espectadors necessita una música que sigui fàcil i que arribi sense complexos. És una música que agafa com a referent els musicals anglosaxons, però amb un toc de música popular”. D’altra banda, val la pena fer notar que les sis cançons de l’espectacle han estat pensades per a actors de teatre de text. “Per tant, —diu Gallén— el virtuosisme no el trobarem en la tècnica vocal —tal com estem acostumats en el teatre musical habitual—, sinó en unes escenes que de sobte tindran música. Així doncs, la frontera entre el text parlat i el text cantat es fusionarà d’una manera molt orgànica”.

Amb tots aquests ingredients, David Selvas ha dirigit l’espectacle i ha conjugat la suma d’aportacions en un producte final que dona unitat i cohesió a l’acció dramàtica, i fa perdre de vista el caràcter autònom original de cada un dels relats que s’hi representen.

- **Activitats d'aprenentatge**

ESO BAT

15. Llegiu aquest fragment amb què s'inicia la versió narrativa —no pas la de l'obra teatral— de l'escena 4, *La veu humana*.

G

Durant la festa de Nadal que els treballadors de l'emissora de ràdio celebren a cal locutor del programa de la tarda, el redactor de les notícies i la guionista humorista no se separen. Ell ha portat música dels anys vuitanta i ella, fent honor a la fama que té d'espontània, extravagant i desinhibida, no para de ballar. Quan ningú no els veu, surten a la terrassa. Es presenten: Ernest i Àngels. Dos petons. No havien coincidit mai ala ràdio. Però això no és cap casualitat, justament. Sí, tens raó, volia dir que és curiós, quan, en canvi tenim tant en comú. Ah, això sí, ¿veus?

Treballeu en parelles i feu lliurement una versió dialogada del fragment anterior. Si cal, considereu a l'inici la intervenció d'un tercer personatge, a més de l'Ernest i l'Àngels.

16. Llegeix aquest fragment de la lletra de la cançó que porta el mateix títol que l'espectacle: *T'estimo si he begut*

Després d'una copa de vi,
després d'un got, només un.
Quan agafo aquell punt
tot comença a anar amunt.
Ja et voldria amb mi
quan el meu amic, el cambrer,
sacseja la coctelera
el meu cor es sacseja també
d'aquella manera.
Quan veus brillar
la barra del bar,
i l'aire ja és to.
Quan tinc la copa a la mà...
T'estimo si he begut,
t'entrego el meu escut.
I tu, ets algú interessant.
I tu, ets algú fascinant.
Doncs fes que t'estimi.
T'estimo si he begut,
t'entrego el meu escut.

Explica el significat d'aquesta lletra. Fixa't en expressions com ara "el meu cor es sacseja també", "t'entrego el meu escut". Què signifiquen?

G

17. Treballeu en parelles. Inventeu i escriviu una estrofa més, que doni continuïtat a la cançó *T'estimo si he begut* que acabeu de llegir a l'exercici anterior.

ESO

BAT

2.4. Punts d'atenció per entendre millor l'obra

Et suggerim que tinguis presents aquestes qüestions abans de veure la funció teatral, per tal d'entendre-la millor i gaudir-ne amb més plenitud:

- ✓ *T'estimo si he begut* és una adaptació de contes diversos d'Empar Moliner. No es tracta d'un sol conte sinó de nou contes, més dues escenes d'inici i final.
- ✓ Una sala de bingo i les "bingueres", que són les noies que hi treballen, fan de fil conductor de les diverses històries que s'hi expliquen.
- ✓ Les "bingueres" enceten l'espectacle i el tanquen, amb el suport de cançons.
- ✓ Cada un dels relats representats té sentit per ell mateix, independentment del que passi en els altres.
- ✓ Tots els relats tenen en comú un conflicte emocional entre personatges. Els sentiments, les emocions, són un element central en totes les històries.
- ✓ Les sis cançons que formen part de l'espectacle realcen el contingut de les històries que s'hi expliquen. Per tant, no són un ornament prescindible.
- ✓ Els personatges i les històries són actuals, pròpies del nostre temps.
- ✓ La sala de bingo equival a un metàfora. La vida, la de tots els personatges que apareixen a l'obra, és també un joc d'atzar.
- ✓ Cada un dels set actors i actrius que intervenen, representen més d'un personatge.

3. Propostes de treball posteriors a la funció de teatre

3.1. Exercicis sobre el contingut literal de l'obra

ESO

18. Marca, en cada cas, la resposta correcta:

- **A l'escena 2, just al començament de l'obra, la discussió entre la parella gai és...**

- ...pel que un d'ells ha dit.
- ...pel que un d'ells ha fet.
- ...pel que un d'ells ha somiat.

- **Què és el que finalment provoca que la parella gai faci les paus?**

- El diàleg sincer.
- Un terratrèmol.
- La intervenció d'un mediador.

- **A l'escena 3, Meritxell Romagosa ha d'escriure un article i se li acaba el temps per fer-ho. Quin tema tria finalment per escriure l'article?**

- El Brexit.
- El poble d'estiueig.
- La mort sobtada d'un cuiner de renom.

- **Quin grau de relació tenia la Meritxell Romagosa amb el Quim Segarra, el cuiner difunt?**

- Eren amics íntims.
- La Meritxell no recordava gaire bé qui era Quim Segarra.
- Havien fet la carrera universitària junts.

- **A l'escena 4, un home i una dona companys de feina s'emboliquen una nit de sopa d'empresa. Ell té un nom "perfecte", síl·làbicament equilibrat. Com es diu?**

- Toni Pla.
- Pol Castells.
- Òscar López.

- **Ella també té un nom harmoniós, amb una bona sonoritat. Ella es diu...**

- ...Marta Vila.
- ...Sara Prat.
- ...Sílvia Pi.

- **La parella anterior, quan parlen entre ells, sovint...**

- ...fan servir diminutius per referir-se a qualsevol cosa.
- ...s'insulten.
- ...estrafan la veu i pronuncien algunes síl·labes com si fossin nens petits.

- **A l'escena 5, el fotoperiodista que es lliga una feminista...**

- ...té un fill que es diu Pau.
- ...té una filla que es diu Clara.
- ...té un fill i una filla: el Pau i la Clara.

- **Les joguines que hi ha escampades a casa del fotoperiodista són...**

- ...joguines de nen, clarament sexistes.
- ...joguines de nena, clarament sexistes.
- ...joguines no sexistes.

- **A l'escena 6, com es diu l'associació de mares defensores de la lactància materna?**

- Sacaleches.
- Colecho.
- Via Làctia.

- **Quin és l'objectiu de la trobada de mares que defensen la lactància materna?**

- Explicar a tothom els beneficis de la lactància materna.
- Batre el rècord Guinness de nombre de mares alletant totes alhora els seus fills.
- Exhibir públicament el bon estat de salut dels seus fills.

• **A l'escena 7, el nen de qui es parla perquè ha patit *bullying* és...**

- ...grassonet.
 ...amanerat.
 ...emprenedor.

• **Què ha fet el nen del *bullying* que ha alertat tant els seus pares?**

- Ha pegat un altre nen.
 Ha denunciat els pares a la policia.
 Ha intentat suïcidar-se prenent-se una capsa de vàliums.

• **A l'escena 8, la senyora Crespi...**

- ...està absolutament seduïda pel seu marit .
 ...té fantasies sexuals amb altres homes, amb altres persones.
 ...és l'amant del senyor Pérez.

• **A l'escena 9, surten uns personatges femenins que popularment es coneixen com a MILF. Què significa MILF?**

- Mothers In Low Federation.
 Mothers, Immigrants, Lovers and Farmers.
 Mother I'd Like Fuck.

• **En els seus pensaments, a qui desitgen les MILF de la classe d'hipopressius?**

- Al monitor que els fa la classe.
 A l'únic home que assisteix a la classe com a alumne.
 Als seus propis marits.

• **A l'escena 10, de què treballa la Flora Camí?**

- D'entrenadora personal en un gimnàs.
 De dona de la neteja en un gimnàs.
 De dependenta.

• **Quin desig irrefrenable té la Flora Camí?**

- Adoptar un gos.
 Ser mare.
 Treballar fent la neteja en una casa particular.

• **Per què deixa de córrer la Flora Camí?**

- Per què córrer l'acaba avorrint.
 Per què s'ofega.
 Per què pateix una lesió que l'impedirà tornar a córrer.

19. Escriu al costat del títol de cada escena el tema de què tracta:

TEMES:

El feminisme mal entès – La lactància materna – La maternitat – La gelosia – La hipocresia social – L’assetjament escolar – El culte al cos – L’amor efímer – Les fantasies sexuals

Escena 2 **SOMNI** _____

Un dels homes d’una parella gai somia que el seu company l’enganya amb un altre. Parlar sobre aquest somni desencadenarà tensió entre tots dos i, finalment, una baralla.

Escena 3 **EL TEMA DE L’ARTICLE** _____

Una articulista ha d’escriure el seu article diari. Li queden només un parell d’hores per a lliurar-lo i no sap sobre quin tema parlar.

Escena 4 **LA VEU HUMANA** _____

Un home i una dona joves coincideixen en un sopar de feina. No es coneixen gaire perquè a la feina fan tornos diferents. Intimen, s’agraden i s’emboquen.

Escena 5 **DONA I CIUTAT** _____

Un fotoperiodista separat acut a una conferència feminista. Ha deixat la seva filla petita amb una cangur. Va a la conferència per raons professionals però amb la idea de conquerir una de les dones presents i aquella nit endur-se-la a casa.

Escena 6 **ELS BENEFICIS DE LA LACTÀNCIA** _____

Les membres de Via Làctia, una associació en defensa de la lactància materna, organitzen una festa de la lactància que té com a propòsit batre un rècord Guinness.

Escena 7 **BULLYING** _____

Una mare i un pare denuncien a comissaria el *bullying* que pateix el seu fill a l’escola. El diàleg de la parella mentre expliquen el motiu de la denúncia ens informa de les circumstàncies que envolten la vida del seu fill.

Escena 8 **LA INVENCIO DE L’ASPIRINA** _____

Dues parelles estan sopant a Barcelona en un restaurant mexicà. La senyora Crespi s’avorreix solemnement. Per fer-se passar l’avorriment, somia que l’home de l’altra parella és el seu marit.

Escena 9 **CLASSE D’HIPOPRESSIUS** _____

Un grup de dones madures i un home d’edat similar fan sessions d’exercicis gimnàstics hipopressius. Les dones formarien part de la categoria MILF (*Mother I’d Like to Fuck*).

Flora Camí té quaranta anys, treballa fent la neteja en un gimnàs, no té una parella estable i desitja fervorosament ser mare.

3.2. Activitats entorn del text i l'escenografia

ESO BAT

G

20. En l'escena 4, *La veu humana*, els protagonistes parlen entre ells pronunciant algunes paraules de manera fonèticament alterada, com si fossin nens que no parlen bé, encara. Vegem-ne uns exemples a partir d'aquest fragment:

MARTA VILA.- Anyem a fer el vermutxet?

ÒSCAR LÓPEZ.- Txí! Unyes patatonesh i unes olivetxes ?

MARTA VILA.- Txi! I unes bombes picantones!

Què en pensem, d'aquesta forma íntima de relacionar-se que mostren els dos personatges? Creieu que aquest llenguatge és versemblant? Us sembla ridícul? Per què?

La parella d'enamorats deixa de fer servir aquests registres lingüístics quan la relació esdevé tensa i distant. Us sembla lògic? Raoneu les vostres respostes.

21. A l'escena 7, *Bullying*, el pare mostra una parla col·loquial. Fixeu-vos en aquest fragment:

HELENA.- *El nen, ja ho ha vist, encaixa en el perfil, és una mica grassonet.*

JORDI.- *Correcte. Però això sol, avui en dia, no és motiu de bullying. Això es vigila molt, ara. A mi em deien Cuatro ojos al col·le, eh? I ara, tots porten unes ulleres de colorins i estan la mar de contents, ja no se'n riu ningú de les ulleres. Ni dels gordos. A què em vinc a referir? A què quan jo era petit no se'n deia bullying i era molt més normal, i t'aguantaves, i et feies més fort, i no et portaven al loquero i no tenim cap trauma i aquí estem.*

HELENA.- *Sí, Jordi, però que passés no vol dir que estigués bé.*

JORDI.- *Ah! No, no, clar! Si és que no dic que estigui bé, oju. Dic que era normal que hi hagués un nen, una mica diferent, que era el cap d'esquila o que—per dir-ho clar—era el mariconet de la classe i els altres, pues, lo normal dels nens, que són molt cruels.*

Subratlla tots els elements que, d'una manera més evident, atorguen a aquest fragment un registre col·loquial.

Creus que es tracta d'una parla autèntica o real? És a dir, la podem sentir al carrer o en les nostres relacions quotidianes?

22. A continuació teniu un altre fragment de l'escena 7, *Bullying*. Aconsegiu a la biblioteca o a la llibreria el llibre de contes *T'estimo si he begut*. Cerqueu-hi el conte *Bullying*, llegiu-lo i, tenint com a referència el fragment següent i el que heu llegit en l'activitat anterior, valoreu i poseu en comú les diferències observades en el text narratiu en relació al text dramàtic.

Escena 7: BULLYING

JORDI.- No tenim res a amagar. Al contrari, volem que tot s'aclareixi. El nen està bé, que és lo més important. I...

HELENA.- Ja està fora de perill, això és lo més important. Trobar el responsable indirecte del que li ha passat. T'han dit que seguis Jordi... Per una mare. Això...

JORDI.- Per una mare i per un pare, Helena. No pateixes només tu, eh?

HELENA.- Puc?

JORDI.- Sí

HELENA.- Gràcies. Cap a les nou i deu li vaig enviar un whatsapp al meu marit per dir-li que em truqués immediatament, que era urgent. I com que no el llegia, el vaig trucar jo. I ell ja sap que no el trucaria mai per una tonteria, reunit. I res, li vaig dir que la mare d'una nena del B (la Lara Torner, es diu, per si ho vol comprovar) m'havia dit que li feien bullying al Pau. Ell va a l'A. Això va ser ahir al matí.

JORDI.- I jo, sincerament, primer em vaig pensar qualsevol cosa menos aquesta. I em diu això. I vaig quedar KO.

23. Si haguessis de participar com actor o actriu en aquesta obra, quin personatge t'agradaria representar? Explica la resposta.

24. De l'1 al 10 valora l'aportació de les cançons i la música a l'espectacle:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Pots recordar quina cançó t'ha atret o interessat més?

25. Les "bingueres" fan de conductores en el desplegament de cada escena i en la transició d'una escena a una altra. Us sembla que les solucions escèniques són idònies? Intercanvieu els vostres punts de vista al respecte.

3.3. Activitats sobre el contingut temàtic de l'obra

- ESO BAT 26. Quina és l'escena, el relat, que t'ha impactat més? Per quina raó?
27. L'articulista de diari (escena 3) freqüenta ambients socials on regna la hipocresia. Les aparences, el mostrar-se en societat d'una manera determinada, és el que compta. Es falsegen els sentiments, les emocions, les lloances... Tothom es força egocèntric, encara que les paraules que diuen ho emmascarin.
- Creus que en el món dels adults més a prop de tu, sovint s'actua també condicionat per les aparences? Raona la resposta.
- G Comparteix la teva opinió amb la dels companys i companyes de classe.
- BAT 28. Si us atureu a recordar la baralla de la parella gai (escena 2), el trencament progressiu de l'Òscar López i la Marta Vila (escena 4), i la relació de la Flora Camí amb el Jesús (escena 10), potser convindreu a dir que la relació de parella és sempre complexa. En aquest cas es tracta de tres parelles prou diferents, però totes tres problemàtiques.
- G Què en penseu?
- ESO BAT 29. El desig sexual és una constant en moltes de les escenes. Us sembla que el que reflecteix l'obra és exagerat o, per contra, s'ajusta a la realitat? Debateu les vostres respostes.
- G
30. Entre els personatges femenins trobem dones reivindicatives, com les de l'associació Via Làctia que defensen la lactància materna (escena 6), i la feminista que lliga amb el fotoperiodista (escena 5). Però també hi trobem les MILF, que van a classe d'hipopressius (escena 9), i la senyora Crespi, protagonista del relat *La invenció de l'aspirina* (escena 8), que assumeixen papers femenins més convencionals.
- G El món de la dona és més heterogeni que el món de l'home? Explica la resposta. En aquesta representació teatral, les dones més reivindicatives es mostren més inconsistents, més contradictòries? Parleu-ne.
31. La Flora Camí és una perdedora? Per què?
- G 32. Al començament de l'obra, quan les "bingueres" anuncien el joc del bingo, una "binguera" diu: "És la roda de la fortuna, però que fa sorollet de rovellat mentre gira i gira i torna a girar".

I al final de l'obra, la mateixa "binguera" proclama: "Jugar al bingo de la vida és obligatori. No pots no fer-ho. Tots som ludòpates de la vida"².

Com interpreteu aquestes frases? Parleu-ne tots plegats.

4. Annexos

4.1. Objectius didàctics

- Emmarcar l'obra teatral en un context temporal i geogràfic.
- Valorar el procés de transformació d'un text narratiu a un text dramàtic. Copsar-ne les dificultats i reconèixer-ne la bondat del resultat.
- Introduir l'alumnat al coneixement de l'obra d'Empar Moliner.
- Desvetllar l'empatia de l'alumnat respecte a uns personatges que no haurien de ser estranys a la realitat del món que viu.
- Definir les temàtiques diverses de l'obra i poder establir-ne aspectes comuns.
- Valorar la música i els elements escènics com a elements que atorguen capacitat de comunicació textual i emocional als espectadors.
- Aproximar el públic jove a una experiència teatral i contribuir al sorgiment i consolidació del seu interès per la cultura.
- Gaudir d'un espectacle en directe i fomentar entre el jovent el gust pel teatre.

4.2. Continguts d'aprenentatge

- Comprensió del text teatral.
- Lectura dramatitzada de fragments de l'obra de teatre.
- Ús dels elements lingüístics i discursius essencials per a la cohesió interna de les idees dins dels textos orals, escrits o audiovisuals: connectors textuais, tractament de les formes verbals i adequació del registre dels textos orals, escrits o audiovisuals a les funcions comunicatives, en especial a les de les activitats acadèmiques.
- Ús de la puntuació del text escrit en relació amb l'organització de l'oració i amb la forma del text (els paràgrafs i la distribució i ordenació de les idees expressades).
- Interès per la capacitat d'expressió oral i la lectura dramatitzada.
- Aprofundiment en el coneixement de recursos estilístics com ara la metàfora, el sentit figurat, la comparació, la ironia, el sarcasme, l'humor...
- Contextualització d'una obra en una època, un entorn físic i un estil literari.
- Participació en els debats al voltant de l'obra de teatre o d'alguns aspectes concrets que s'hi relacionen.
- Coneixement de les particularitats del text argumentatiu oral.
- Respecte pel torn de paraula en els debats i foment de l'escolta activa.

² Aquesta mateixa frase del final de l'obra en boca d'una "binguera" forma part de l'exercici 3, dins l'apartat d'activitats prèvies a la funció de teatre. Aquesta duplicitat és volguda. Pensem que propiciar que es els alumnes tornin a valorar el significat o la intenció comunicativa d'aquesta frase després d'haver assistit a l'espectacle pot generar un aprofundiment major en la interpretació de l'obra.

COMPETÈNCIES CLAU EDUCATIVES

PROPOSTES DE TREBALL ANTERIORS A LA FUNCIO DE TEATRE

ACTIVITATS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Competències comunicatives																	
<i>C. c. lingüística i audiovisual</i>																	
<i>C. artística i cultural</i>																	
Competències metodològiques																	
<i>Tractament informació i competència digital</i>																	
<i>Competència matemàtica</i>																	
<i>Competència d'aprendre a prendre</i>																	
Competències personals																	
<i>C. autonomia i iniciativa personal</i>																	
Competències específiques per conviure i habitar el món																	
<i>C. en el coneixement i la interacció món físic.</i>																	
<i>C. social i ciutadana</i>																	

COMPETÈNCIES CLAU EDUCATIVES

PROPOSTES DE TREBALL POSTERIORS A LA FUNCIO DE TEATRE

ACTIVITATS	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
Competències comunicatives															
<i>C. c. lingüística i audiovisual</i>															
<i>C. artística i cultural</i>															
Competències metodològiques															
<i>Tractament informació i competència digital</i>															
<i>Competència matemàtica</i>															
<i>Competència d'aprendre a prendre</i>															
Competències personals															
<i>C. autonomia i iniciativa personal</i>															
Competències específiques per conviure i habitar el món															
<i>C. en el coneixement i la interacció món físic.</i>															
<i>C. social i ciutadana</i>															